



Knut Vold

Saksbehandler, innvalgstelefon

Karoline Bredland, 22003736

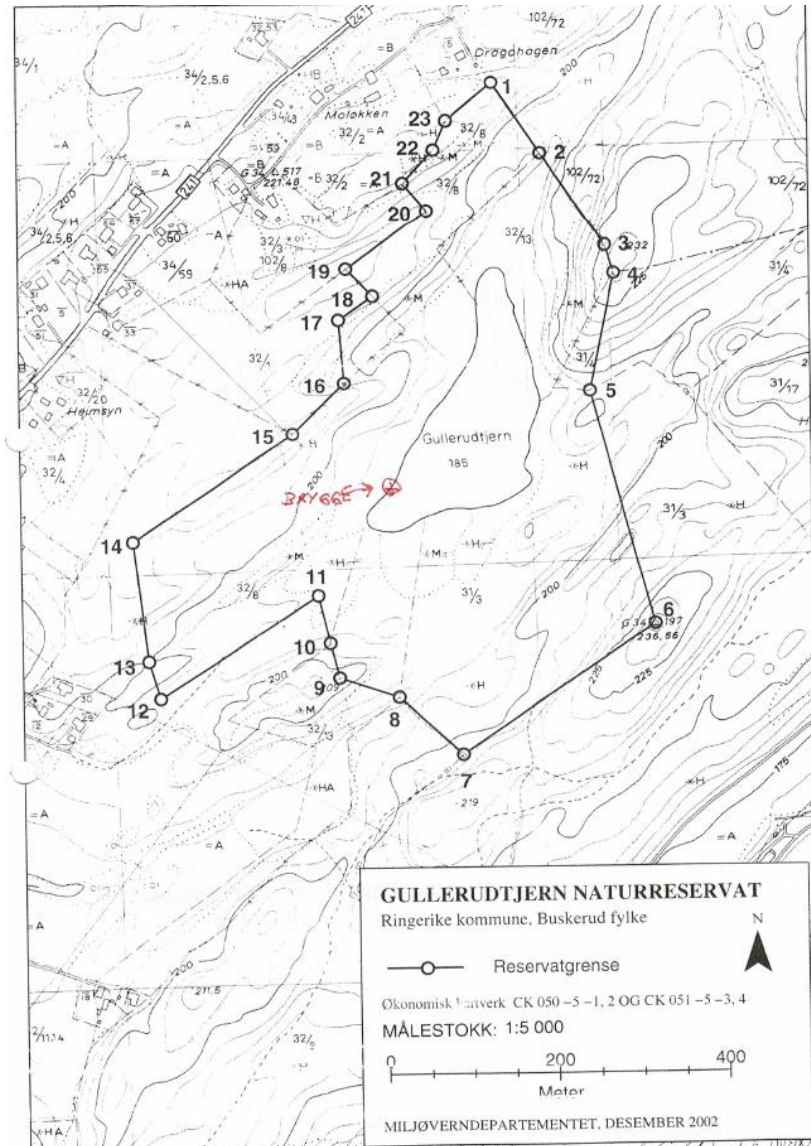
Avslag på søknad om oppsetting av flytebrygge i Gullerudtjern naturreservat

Statsforvalteren avslår søknad om oppføring av flytebrygge i Gullerudtjern naturreservat med hjemmel i naturmangfoldloven § 48. Dette begrunnes med at tiltaket strider med verneformålet og kan påvirke verneverdiene negativt. Det er klageadgang på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 31.05.2021. Det er søkt om tillatelse til oppsetting av flytebrygge i Gullerudtjern naturreservat i Ringerike kommune.

Knut Vold skriver at de tenker seg ei lita brygge av typen Jita flytebrygge, bestående av tre eller fire elementer som enkelt kan demonteres og legges på land på vinteren. Hensikten med å legge ut ei flytebrygge på egen eiendom er å lette adkomsten til vannet for å bade, samt å fortøye ei lita jolle i sommerhalvåret. Se figur 1 for omsøkt plassering.



Figur 1 viser plassering av omsøkt brygge i rødt.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Gullerudtjern naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Gullerudtjern naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 13.12.2002. Formålet med verneområdet er å bevare et skogområde som økosystem med alt naturlig plante- og dyreliv, samt tilhørende kransalgessjø. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at dette er et kalkskogområde med svært rik flora av sjeldne og truede marklevende sopp.

I reservatet må det ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, hensetting av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, gjerder, jordkabler og kloakkledninger... Opplistingen er ikke uttømmende.



Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til tiltaket. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml.) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren vurderer at tiltaket kommer inn under «anlegg og faste innretninger». Lista over hva som er forbudt er uansett ikke uttømmende, slik at Statsforvalteren kan vurdere om andre tiltak som kan endre naturmiljøet er forbudt.

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlag i saken er hentet fra søknaden, fra Naturbase og Artskart, samt erfaring fra tidligere befaring i området i 2020. I følge faktaarket til verneområdet i Naturbase er det en svært rik og sjelden flora av marklevende mykorrhiza-sopp knyttet til kalkrik skog i skogen rundt Gullerudtjern, og mange av disse er rødlistede. I tillegg er selve tjernet vurdert som en nasjonalt verneverdig kalksjø med forekomst av kransalger. Knottblom vokser i sørvest-enden av Gullerudtjern. Knottblom er en fredet orkidé som er en trua art på den norske rødlista, mens svartvier og rognasal er ansvarsarter. Børstebrunpigg som er registrert noe nord for tiltaksområdet, er en trua soppart, registrert i 1995. På land er det registrert følgende sopparter som er nær trua: fiolgubbe, harekjuke og blek korallsopp. I vannet er de trua artene smaltaggkrans og edelkreps registrert.

Utplassering av ei flytebrygge krever feste på land og det vil kunne bli slitasje (sti) fra etablerte stier rundt vannet og ut til flytebrygga. Statsforvalteren mener dette vil være uheldig for naturverdiene. Særlig for knottblom, som lever i området hvor flytebrygga ønskes utplassert.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket jf. nml. § 8. Vi vil videre vurdere om avbøtende tiltak jf. nml. 12, som endret lokalisering, vil kunne redusere den samlede belastningen tilstrekkelig til at tiltaket likevel kan tillates.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen jf. nml. § 10. Dette innebærer at virkningene av tiltaket skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Dette innebærer også å vurdere hvilke følger en eventuell dispensasjon kan få for framtidige søknader om lignende tiltak.

I Gullerudtjern naturreservat er det begrenset med faste innretninger og inngrep fra før. Det finnes ingen andre brygger eller flytebrygger, men nord for tjernet er det satt opp et bord med benker, og det finnes informasjonstavler og skilt i reservatet. Området er et mye benyttet lokalt turområde og det går flere stier gjennom reservatet. Statsforvalteren har ikke gitt tillatelser til etablering av brygger



eller flytebrygger i verneområdet tidligere, og det var heller ingen brygger ved tjernet da det ble vernet. Tiltaket er dermed ikke å anse som gjenoppbygging av ei brygge i verneområdet, da brygga ikke eksisterte på vernetidspunktet. Ved å åpne for slik nyetablering, vil vi kunne åpne for at andre kan søke om tillatelse til å etablere brygger i dette verneområdet og lignende områder hvor det i utgangspunktet er forbudt. Det vil dermed kunne skapes en uheldig presedens, og vi anvender derfor nml. § 9 «føre-var-prinsippet».

En enkelt flytebrygge vil isolert sett kunne ha en begrenset betydning for naturverdiene, men konsekvensene samlet sett med eventuelle nye søknader som kan komme dersom vi åpner for å tillate brygger i verneområdet, vil være svært uheldig, jf. nml. § 10. Vi ser heller ikke at tiltaket kan gjennomføres med avbøtende tiltak i henhold til nml. § 12. Plasseringen av den omsøkte brygga er uheldig for verneverdiene, men uavhengig av plassering vil det å gi tillatelse til en privat flytebrygge ha uheldig presedensvirkning. Tiltaket vil dermed kunne medføre at den samlede belastningen på økosystemet og verneverdiene øker, og vi vurderer at tiltaket vil påvirke verneverdiene negativt.

Vi kan ikke se at det foreligger spesielle grunner til å gi tillatelse til ei ny flytebrygge i dette tilfellet. Etter vår vurdering er oppsetting av ei privat flytebrygge i strid med verneformålet og vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkårene i unntaksbestemmelsen i nml. § 48 må være oppfylt, for at Statsforvalteren skal kunne dispensere for omsøkte tiltak. Det er de ikke, og dermed er vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 ikke oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren avslår søknad om tillatelse til oppsetting av flytebrygge i Gullerudtjern naturreservat med begrunnelse i at tiltaket strider mot verneformålet og vil påvirke verneverdiene nevneverdig negativt.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Ellen Lien
Seksjonssjef naturforvaltning skog og fjell
Klima- og miljøvernavdelingen

Karoline Bredland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Ringerike kommune Postboks 123 Sentrum 3502 HØNEFOSS